
Pop-up is eigenlijk gewoon werk

Josephine van Balen

Fietsend door de stad zag ik de afgelopen jaren heel wat pop-upzaken, labs, werkplaatsen en proefplaatsen ontstaan. Sommige zijn ook alweer verdwenen. Je herkent ze aan de originele vormgeving, multidisciplinair, combinaties van oud en nieuw, laagdrempelig, met verrassende producten en belevingen. Ze stralen uit: Geen haast, als je met elkaar leeft en werkt ontstaat er vanzelf wel wat, en dat mag anders zijn dan het idee waarmee je begon.

Werken volgens de proefplaats-‘methodiek’ beperkt zich niet meer tot zichtbare ruimtes in het stadsbeeld. Op verschillende manieren zie ik het terug in de GGz-organisatie waarin ik werk. Er komt een wijkgerichte proeftuin en ook de intranet-portal doet volop mee. Het delen van kennis krijgt steeds meer vorm. *Clouds* voor het kennisdelen, *communities* die met elkaar wedijveren. Liefst zo aantrekkelijk mogelijk gepresenteerd. De informatie mag snel wisselen en moet communityleden en *hits* opleveren. In de nabije toekomst gaat het niet meer om het beroep maar om de vaardigheden en kwaliteiten die je inbrengt, afdeling en organisatie overstijgend. Het doel: aansluiten bij begrippen als zelfredzaamheid en participatie. Laagdrempelige zorg, dichtbij de leefwereld van cliënt of patiënt. Proefplaatsen zoeken manieren om dit vorm te geven.

De intrede van proefplaatsen in de organisatie loopt, opmerkelijk genoeg, min of meer parallel aan de focus op *evidence-based* werken, zorgpaden en diagnose-behandel-combinaties. Dit gaat gepaard met begrippen als zeker weten, strakke processen, ergens op koersen, meten en vergelijken en dat alles volgens een krappe tijdsplanning.

Als geestelijk verzorger heb ik met beide ontwikkelingen te maken. En als het goed is vormt TGV daar een afspiegeling van. Toch blijft de proefplaats onderbelicht. Juist de proefplaats, als eigentijds concept, biedt kansen om ons werk beter voor het voetlicht te krijgen. Onze manier van werken heeft immers veel weg van de proefplaats-methodiek. Denk aan laagdrempelig contact maken, tijd nemen, iets laten ontstaan, creativiteit, bereid zijn het niet te weten, een zijweg kunnen nemen, het uithouden met onaffe verhalen en gebeurtenissen, samenwerken en een community bouwen. Een ander spoor naast *evidence-based* en protocollair werken.

De verhalen en ervaringen die in de werkplaats ontstaan zijn moeilijk in een kader te vatten maar wel heel wezenlijk. Denk aan een vernieuwend initiatief als een compassiekaravaan, de verrassende samenwerking vanuit een *Meet&Greet* met een sportschoolhouder, of een ontmoeting waarin een ogenschijnlijk eenvoudige vraag centraal staat. Zoals de vraag van een jonge cliënte naar een niet te moeilijk boek waarin alles over het leven staat. Dat leven wil ze nu eindelijk wel eens begrijpen. Een beschrijving van het samen zoeken naar dit boek toont de traagheid waarmee een voorlopig antwoord ontstaat. En kijk naar de duim van een bewoner, nauwelijks in staat tot reageren, die bij het afscheid omhoog gaat als waardering voor het gesprek. Ook dit is de essentie van ons werk. Niet alles is af, ziet er gelikt uit en is in cijfers uit te drukken. Het wordt tijd dat ook dit werk weer zichtbaar wordt.

Josephine van Balen, geestelijk verzorger Arkin (GGz Amsterdam)